

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8801/2550

บริษัทอเมริกัน เอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด โจทก์ นายณพดลหรือณชลธร ใจเกษมวงศ์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 193/15, ป.พ.พ. มาตรา 193/34

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยชำระหนี้ให้โจทก์ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 เป็นการรับสภาพหนี้ต่อโจทก์อันทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/14 (1) และต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2545 ตามมาตรา 193/15 วรรคสอง โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับทำางานต่างๆ ให้แก่จำเลยรวมทั้งได้ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยไปก่อนมาใช้สิทธิเรียกร้องเอาค่าทำางานและเงินที่ทดรองไปอันเป็นสิทธิเรียกร้องที่มีอายุความ 2 ปี ตามมาตรา 193/34 (7) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547 ซึ่งยังไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันดังกล่าว จึงยังไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อประมาณเดือนพฤศจิกายน 2541 จำเลยสมัครเป็นสมาชิกบัตรเครดิตของโจทก์ โจทก์ตกลงรับจำเลยเข้าเป็นสมาชิกและออกบัตรเครดิตให้แก่จำเลย เมื่อระหว่างวันที่ 7 พฤษภาคม 2545 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 จำเลยนำบัตรเครดิตที่โจทก์ออกให้ไปใช้แทนเงินสดในการซื้อสินค้าและบริการจากสถานประกอบการค้าต่างๆ ตลอดจนใช้เบิกเงินสดจากเครื่องบริการเงินด่วนอัตโนมัติรวม 9 รายการ เป็นเงินทั้งสิ้น 207,664.55 บาท ซึ่งโจทก์ได้ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยให้แก่สถานประกอบการค้าต่างๆ ไปแล้ว และได้เรียกเก็บเงินจากจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์จึงได้ยกเลิกบัตรเครดิตของจำเลยเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 หลังจากนั้นจำเลยได้ชำระหนี้ให้แก่โจทก์บางส่วน โดยชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 จำนวน 10,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 235,568.47 บาท พร้อมค่าทดแทนและค่าปรับในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน ของต้นเงินจำนวน 167,664.55 บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์ฟ้องเรียกเงินที่ได้ออกทดรองจ่ายเงินไปเกินกำหนด 2 ปี นับตั้งแต่วันที่โจทก์บอกเลิกสัญญา สิทธิเรียกร้องของโจทก์จึงขาดอายุความแล้ว และจำเลยไม่ได้เป็นผู้ชำระเงินจำนวน 10,000 บาท เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังได้ว่า โจทก์มีฐานะเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด มีนางพรรณทิพย์ พัฒนอะเนก เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ โจทก์โดยนางพรรณทิพย์ได้มอบอำนาจให้นางอารณ จันทาโก เป็นผู้มีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแทนโจทก์ และให้มีอำนาจแต่งตั้งตัวแทนช่วงได้ นางอารณได้แต่งตั้งให้นางสาวสายพิณ สีสม เป็นตัวแทนช่วงดำเนินคดีนี้แทนโจทก์ โจทก์ตกลงรับจำเลยเข้าเป็นสมาชิกบัตรเครดิตออกโดยบัตรทองอเมริกันเอ็กซ์เพรส หมายเลข 3763-108949-21005 ให้แก่จำเลย โดยบัตรดังกล่าวสามารถนำไปใช้แทนเงินสดในการซื้อสินค้าและบริการจากสถานประกอบการค้าต่างๆ ที่เป็นสมาชิกของโจทก์ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถใช้เบิกถอนเงินสดจากเครื่องบริการเงินด่วนอัตโนมัติ โดยโจทก์จะเป็นผู้ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยไปก่อนแล้วจะเรียกเก็บจากจำเลยเป็นรายเดือนตามรอบระยะเวลาบัญชี

เมื่อระหว่างวันที่ 7 พฤษภาคม 2545 ถึงวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 จำเลยนำบัตรเครดิตที่โจทก์ออกให้ไปใช้แทนเงินสดในการซื้อสินค้าและบริการจากสถานประกอบการค้าต่างๆ ตลอดจนใช้เบิกถอนเงินสดจากเครื่องบริการเงินด่วนอัตโนมัติรวม 9 รายการ ซึ่งโจทก์ได้ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยให้แก่สถานประกอบการค้าต่างๆ ไปแล้ว และได้จัดส่งใบเรียกเก็บเงินไปเรียกเก็บเงินจากจำเลย แต่จำเลยไม่ชำระให้แก่โจทก์ตามกำหนด โจทก์ได้บอกเลิกสัญญาโดยการยกเลิกบัตรเครดิตของจำเลยเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2545 คำนวณถึงวันบอกเลิกสัญญาจำเลยยังคงค้างชำระหนี้โจทก์จำนวน 207,664.55 บาท คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เป็นประการแรกว่า คดีโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า ภายหลังโจทก์ยกเลิกบัตรเครดิตของจำเลย จำเลยได้นำเงินมาชำระให้โจทก์รวมสามครั้ง คือ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2545 จำนวน 15,000 บาท วันที่ 24 กันยายน 2545 จำนวน 15,000 บาท และครั้งสุดท้าย วันที่ 31 ตุลาคม 2545 จำนวน 10,000 บาท การชำระหนี้ดังกล่าวของจำเลยเป็นการรับสภาพหนี้ต่อโจทก์อันทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การที่โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547 คดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ เห็นว่า แม้ในประเด็นเรื่องการชำระหนี้หลังสัญญาเลิก โจทก์จะมีเพียงพยานบุคคลมาเบิกความโดยไม่มีพยานเอกสารมาสนับสนุน แต่เมื่อโจทก์อ้างเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถนำเอกสารมาแสดงต่อศาลได้ จำเลยก็ไม่ได้นำสืบให้ เห็นว่าข้ออ้างในเรื่องเหตุขัดข้องในการนำเอกสารมาแสดงเป็นเรื่องไม่จริง จึงน่าจะเชื่อว่าการที่โจทก์ไม่สามารถนำใบฝากเงินหรือหลักฐานที่แสดงว่าจำเลยเป็นผู้ชำระเงินมาแสดงต่อศาลได้ เป็นเพราะโจทก์ไม่อาจทราบได้ว่าจำเลยชำระเงินที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาใดกันแน่ มิใช่เป็นเรื่องที่โจทก์จงใจหรือไม่ชวนขวายให้ได้มาซึ่งเอกสารดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาคำเบิกความของพยานโจทก์ปากนางสาวสายพิณ สีสม ประกอบพฤติการณ์แห่งคดีที่ปรากฏว่าการชำระหนี้ทั้งสามครั้งตามที่โจทก์อ้างได้กระทำโดยต่อเนื่องกันหลังสัญญาเลิกไม่นาน ทั้งจำนวนเงินที่ชำระแต่ละครั้งก็มีจำนวนค่อนข้างมาก กรณีจึงมีเหตุให้เชื่อว่าจำเลยเป็นผู้ชำระหนี้ทั้งสามครั้งดังกล่าว เมื่อฟังได้ว่าจำเลยเป็นผู้ชำระหนี้ และชำระในครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 การที่จำเลยชำระหนี้ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการรับสภาพหนี้ต่อโจทก์อันทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 (1) และต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2545 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/15 วรรคสอง โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับทำการทำงานต่างๆ ให้แก่จำเลยรวมทั้งได้ออกเงินทดรองจ่ายแทนจำเลยไปก่อนมาใช้สิทธิเรียกร้องเอาค่าทำการทำงานและเงินที่ออกทดรองไปอันเป็นสิทธิเรียกร้องที่มีอายุความ 2 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/34 (7) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547 ซึ่งยังไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันดังกล่าว คดีโจทก์จึงยังไม่ขาดอายุความ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เป็นประการต่อไปมีว่า จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์หรือไม่ เพียงใด ปัญหานี้แม้ศาลชั้นต้นยังไม่ได้วินิจฉัยมา แต่ศาลชั้นต้นได้สืบพยานจนเสร็จสิ้นแล้ว ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรวินิจฉัยไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยก่อน ซึ่งตามข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบโดยจำเลยมิได้โต้แย้งเป็นอย่างอื่น ได้ความว่า จำเลยยังคงค้างชำระหนี้ต้นเงินจำนวน 167,664.55 บาท จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชำระหนี้จำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ แต่ที่โจทก์ขอให้จำเลยชำระค่าทดแทนการออกเงินทุนเพิ่ม และค่าปรับเพื่อทดแทนค่าใช้จ่ายจากการเรียกเก็บเงินในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือน นับแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2545 โดยอาศัยข้อตกลงตามสัญญาการเป็นสมาชิกบัตรเครดิตอเมริกันเอ็กซ์เพรส (ไทย) จำกัด เอกสารหมายเลข จ.6 นั้น ข้อตกลงดังกล่าวมีลักษณะเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในทำนอง

เบี้ยปรับซึ่งหากเป็นอัตราที่สูงเกินส่วน ศาลฎีกาก็มีสิทธิปรับลดลงได้ตามที่เห็นสมควร ซึ่งเมื่อวิเคราะห์พฤติการณ์แห่งคดีประกอบทางได้เสียต่างๆ ของโจทก์แล้ว เห็นสมควรกำหนดให้เป็นดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี นับแต่วันที่สัญญาเลิกเป็นต้นไป" พิพากษากลับ ให้จำเลยชำระเงินจำนวน 167,664.55 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 12 ต่อปี นับแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2545 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 5,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามทุนทรัพย์ที่ชนะคดี.

องค์คณะ

สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · รัตน กองแก้ว · ชัยวุฒิ โลหะชิตรานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8801/2550>